

Αλληλεπικάλυψη σε μήκος των κυριότερων ειδών ψαριών που μετέχουν στο αλιεύμα διαφορετικών αλιευτικών εργαλείων στη θαλάσσια περιοχή της Ζακύνθου

Αρμένης Γεώργιος, Βιολόγος

Τριμελής Εξεταστική Επιτροπή:

Αναπλ. Καθ. Κ. Στεργίου (επιβλέπων), Τμήμα Βιολογίας, Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

Αναπλ. Καθ. Ι. Παντής, Τμήμα Βιολογίας, Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

Αναπλ. Καθ. Κ. Κουτσικόπουλος, Τμήμα Βιολογίας, Πανεπιστημίου Πατρών

Περίληψη

Στην εργασία αυτή παρουσιάζονται οι κατά μήκος συνθέσεις 13 ειδών ψαριών που αλιεύθηκαν με μηχανότρατα, γρι-γρι, πεζότρατα, μανωμένα δίχτυα και παραγάδια. Οι δειγματοληψίες πραγματοποιήθηκαν σε εποχική βάση από τον Ιούλιο του 2004 ως τον Ιούλιο του 2005, στη θαλάσσια περιοχή της Ζακύνθου. Οι μετρήσεις των αλιευμάτων (ολικό μήκος σε mm) που προέρχονταν από τη μηχανότρατα και την πεζότρατα έγιναν πάνω στο σκάφος αμέσως μετά την αλιευτική προσπάθεια, ενώ για τα γρι-γρι, τα μανωμένα δίχτυα και τα παραγάδια πραγματοποιήθηκαν κατά την εκφόρτωση των αλιευμάτων. Τα αποτελέσματα της παρούσας έρευνας έδειξαν ότι όλα τα εργαλεία αλιεύουν ένα μεγάλο αριθμό ειδών (πολυειδική αλιεία) και τα επιλεγόμενα για τη μελέτη είδη αλιεύθηκαν σε μεγάλο βαθμό από όλα τα εργαλεία που χρησιμοποιήθηκαν (πολυεργαλεία αλιεία). Γενικά, όλα τα εργαλεία μαζί αλιεύουν όλες τις κλάσεις μεγέθους ενός είδους, με αποτέλεσμα να αλιεύονται όλα τα άτομα ενός πληθυσμού ανεξαρτήτως ηλικίας και μήκους ('φαινόμενο σκούπα'). Η ανάλυση των κατά μήκος συνθέσεων έδειξε ότι η πεζότρατα αλιεύει τα μικρότερα μεγέθη σε κάθε είδος από ότι τα υπόλοιπα εργαλεία, ακολουθούμενη από τη μηχανότρατα, ενώ τα παραγάδια και τα μανωμένα δίχτυα αλιεύουν τα μεγαλύτερα άτομα για 7 και 4 είδη, αντίστοιχα. Το μεσαίο μέγεθος των αλιευόμενων ατόμων για όλα τα είδη βρέθηκε γενικά να αυξάνει με την ακόλουθη σειρά: πεζότρατα < μηχανότρατα < γρι-γρι < μανωμένα δίχτυα < παραγάδια. Αναφορικά με τη βαθυμετρική κατανομή, το μέγεθος των ατόμων αυξάνει με το βάθος στα περισσότερα είδη ψαριών. Παρόλο που όλα τα αλιευτικά εργαλεία που χρησιμοποιήθηκαν ήταν νόμιμα και αλιεύουν στις επιτρεπόμενες περιοχές και εποχές και σύμφωνα με τα ισχύοντα στη χώρα μας τεχνικά μέτρα, τα ποσοστά των ατόμων που πιάστηκαν με μήκος μικρότερο από το Ελάχιστο Επιτρεπόμενο Μέγεθος ήταν αρκετά μεγάλα για πολλές περιπτώσεις εργαλείων. Τα παραπάνω καθιστούν τη διαχείριση των αποθεμάτων ιδιαίτερα δύσκολη υπόθεση, τόσο τεχνικά όσο και οικονομικά και επομένως είναι απαραίτητη η μετάβαση σε μοντέλα διαχείρισης στο επίπεδο του οικοσυστήματος. Ένα από τα πιο σημαντικά και αποτελεσματικά μέτρα που είναι σύμφωνο με τη διαχείριση σε επίπεδο οικοσυστήματος είναι το μέτρο των προστατευμένων περιοχών, γεγονός στο οποίο η λειτουργία του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Ζακύνθου θα συμπληρώσει, αλλά και θα καταργήσει ορισμένα από τα ισχύοντα τεχνικά μέτρα.